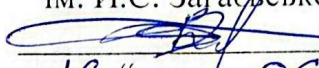

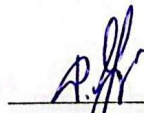
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ:
Завідувач кафедри ветсанекспертизи,
гігієни продуктів тваринництва і патологічної анатомії
ім. Й.С. Загасцького, професор
 В.П. Лясота
„ 16 “ 06 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: “Клініко-морфологічна діагностика новоутворень шкіри у собак”

Виконавець: М.А. Кожушко

Науковий керівник: М.В. Утеченко

Рецензент

доц. каф. вет. хірургії
та анестезіології

Я, Кожушко Маргарита Андріївна, заявляю, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

м. Біла Церква
2025 р.

ЗМІСТ

ТИТУЛЬНА СТОРІНКА	1
ЗМІСТ	2
ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ	3
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ	4
АНОТАЦІЯ	5
ANNOTATION	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	8
1.1. Етіологія	8
1.2. Патогенез новоутворень	10
1.3. Характеристика деяких новоутворень шкіри	15
1.4. Гістологічна, цитологічна діагностика пухлин шкіри	19
1.5. Лікування за неоплазій	25
1.6. Заключення з огляду літератури	29
РОЗДІЛ 2. ВИБІР НАПРЯМКІВ ДОСЛІДЖЕНЬ, МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ	30
2.1. Матеріали і методи досліджень	30
2.2. Схема проведення досліджень	33
2.3. Організаційно-виробнича характеристика ТОВ «Айболит» м. Біла Церква, Київської області	34
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	45
3.1 Моніторинг захворюваності на різні шкірні пухлини в ветеринарних клініках м. Біла Церква	45
3.2. Симптоми онкології у собак	48
3.3. Гістологічні дослідження	54
3.4. Цитологічні дослідження	61
3.5. Лікування за онкопатології шкіри	63
3.6. Вартість затрат на проведення діагностики та лікування тварин хворих на онкопатологію шкіри	66
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	67
ВИСНОВКИ	72
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	73
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	74
ДОДАТКИ	79
ДОДАТКИ	81

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

Спеціальність 211 – “Ветеринарна медицина”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Гарант 211 – “Ветеринарна медицина”,
професор Рубленко М.В.
“09” вересня 2024 р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу**

Кожушко Маргарита Андріївна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Тема: Клініко-морфологічна діагностика новоутворень шкіри у собак та котів

Затверджено наказом ректора № _____ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до “ ” 20 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані:

1. Опрацювати літературу за вказаною тематикою.
2. Проаналізувати організаційно-виробничі показники клініки, АНДЛМ
3. Провести моніторинг захворюваності сьобовно вказаної теми.
4. Провести діагностичний етап (клінічна діагностика, лабораторні дослідження, мікроскопія).
5. Опрацювати елементи анамнезу нфу шкіри у собак і котів

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Травень – вересень 2024р.	Виконано
Методична частина	Травень – вересень 2024р.	Виконано
Дослідницька частина	Травень – жовтень 2024р.	Виконано
Оформлення роботи	листопад 2024 – березень 2025р.	Виконано
Перевірка на плагіат	Квітень 2025р.	Виконано
Подання на рецензування	Травень 2025р.	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Травень 2025р.	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи, _____

Здобувач _____

М. В. Рубленко
підпис
М. А. Кожушко
підпис

М. В. Рубленко
вчене звання, прізвище, ініціали
Кожушко М. А.
прізвище, ініціали

Дата отримання завдання “09” вересня 2024р.

АНОТАЦІЯ

Кожушко Маргарита Андріївна “Клініко-морфологічна діагностика новоутворень шкіри у собак”.

У роботі висвітлені результати власних досліджень по вивченню комплексу клінічних та морфологічних діагностичних маркерів за новоутворень шкіри у собак.

Нами визначено статистичні показники, діагностичні маркери пухлин шкіри собак та опрацьовано протоколи лікування на базі ветеринарних клінік м. Біла Церква. Пухлини шкіри відносяться до числа новоутворень з тривалим латентним перебігом і значними труднощами в ранній діагностиці. Тому визначена тема має вагоме значення для підвищення професійних навиків практикуючих лікарів ветмедицини які мають відношення до онкологічної патології.

Магістерська викладена на 78 сторінках комп'ютерного друку, містить 3 таблиці та 40 рисунків. Список джерел літератури – з 49 найменувань, у т. ч. з 11-ти – опублікованих в останні десять років та 32 зарубіжних.

Експериментальна частина магістерської роботи: зразки пухлин шкіри були надані різними приватними ветеринарними клініками м. Біла Церква та опрацьовувались у лабораторії патологічної анатомії ФВМ Білоцерківського НАУ. За виконання роботи застосовано візуалізацію, гістологічний та цитологічний методи діагностики. Дані дослідження включали випадки біопсії тканин пухлин та їх хірургічного висічення у зареєстрованих 56 собак.

Метою нашої роботи було визначити найбільш поширені гістологічні типи шкірних пухлин у собак за даними різних приватних ветеринарних клінік повідомити про відносну частоту кожного типу пухлини та з'ясувати зв'язок факторів ризику (вік, стать, порода та анатомічне місце пухлини) з розвитком поширених типів шкірних пухлин.

Для досягнення поставленої мети були визначені *наступні завдання*:

- провести моніторинг поширеності гістологічних типів шкірних пухлин у собак за даними різних приватних ветеринарних клінік;
- встановити відносну частоту окремого типу пухлини та з'ясувати фактори ризику (вік, стать, порода та анатомічне місце пухлини) шкірних пухлин;
- визначити симптоматику за шкірних пухлин у собак;
- провести візуалізацію, гістологічні та цитологічні дослідження;
- опрацювати елементи лікування шкірних пухлин у собак.

Об'єктом дослідження були шкірні пухлини у собак.

Предметом дослідження були моніторинг поширеності гістологічних типів шкірних пухлин у собак. Проведення триетапних досліджень (візуалізація, гістологічні та цитологічні дослідження).

Сфера використання: домашні тварини.

Ключові слова: собаки, діагностика, шкірні пухлини, гістопатологія, цитопатологія, лікування.

ANNOTATION

Kozhushko Margarita Andriivna “Clinical and morphological diagnostics of skin neoplasms in dogs”.

The work highlights the results of our own research on the study of a complex of clinical and morphological diagnostic markers for skin neoplasms in dogs.

We have determined statistical indicators, diagnostic markers of skin tumors in dogs and developed treatment protocols on the basis of veterinary clinics in Bila Tserkva. Skin tumors are among the neoplasms with a long latent course and significant difficulties in early diagnosis. Therefore, the specified topic is of great importance for improving the professional skills of practicing veterinary doctors who are related to oncological pathology.

The master's thesis is presented on 78 pages of computer printing, contains 3 tables and 40 figures. The list of literature sources consists of 49 titles, including 11 published in the last ten years and 32 foreign ones.

The experimental part of the master's thesis was carried out in conditions. Skin tumor samples were provided by various private veterinary clinics in Bila Tserkva and processed in the laboratory of pathological anatomy of the Faculty of Veterinary Medicine of Bila Tserkva National University. Visualization, histological and cytological diagnostic methods were used to perform the work. The study data included cases of tumor tissue biopsy and their surgical excision in 56 registered dogs.

The aim of our work was to determine the most common histological types of skin tumors in dogs according to data from various private veterinary clinics, to report on the relative frequency of each type of tumor and to clarify the relationship of risk factors (age, sex, breed and anatomical location of the tumor) with the development of common types of skin tumors.

To achieve this goal, the following tasks were defined:

- to monitor the prevalence of histological types of skin tumors in dogs according to data from various private veterinary clinics;
- to establish the relative frequency of a particular type of tumor and to find out the risk factors (age, sex, breed and anatomical location of the tumor) with the development of common types of skin tumors;
- to determine the symptoms of skin tumors in dogs;
- to conduct imaging, histological and cytological studies;
- to work out the elements of the treatment of skin tumors in dogs.

The object of the study was skin tumors in dogs.

The subject of the study was monitoring the prevalence of histological types of skin tumors in dogs. Conducting three-stage studies (imaging, histological and cytological studies).

Scope of use: pets.

Keywords: dogs, diagnostics, skin tumors, histopathology, cytopathology, treatment.

ВИСНОВКИ

1. Незважаючи на широкий спектр патології шкіри, методи сучасної ветеринарної медицини дозволяють з нею успішно боротися.
2. За обстеження 56 собак зі шкірними пухлинами останні зустрічались переважно у самців (53,57%) проти самок (46,43%).
3. З отриманих 59 зразків шкірних пухлин 34 (57,63%) випадків були злоякісними, а 25 (42,37%) – доброякісними.
4. Позитивний результат, за неоплазмів шкіри, великою мірою залежить від рівня їх розвитку (стадії).
5. Використання гістологічного та цитологічного методів фарбування гістопатологічних зразків сприяв більш детальній диференціації пухлин шкіри собак і розділення останніх на доброякісні та злоякісні враховуючи, що такі новоутворення були середньої та високої тяжкості диференціювання.
6. При застосуванні своєчасних сучасних стратегій діагностики та лікування близько – 90 % хворих на пухлини шкіри досягали стійкого одужання.